

İffet ve İradenin Hakkı

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

Mümin erkeklere bakışlarını kısımalarını ve edep yerlerini açmaktan ve zinadan korumalarını söyle! Bu, onlar için en uygun olan davranıştır. Allah yaptıkları her şeyden hakkıyla haberdardır. (Nur;30)

عَفُوا عَنْ نِسَاءِ النَّاسِ تَعَفَّ نَسَائِكُمْ...

“Siz başkalarının kadınlarına karşı iffetli ve namuslu olun ki, sizin kadınlarınız da iffetli ve namuslu olsunlar.” (Kenzü'l-ummâl, 34/34)

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, **iffet ve iradenin gücünü kullanma** hakkındadır.

İffet, çirkin söz ve fiillerden uzak kalma, helal dairedeki zevk ve lezzetlerle yetinme, **haramlardan uzak durma** ve ahlâkî değerlere bağlılık üzere yaşama demektir. Bu açıdan iffet, **iradenin gücünü kullanarak** cismani ve hayvanî arzuları kontrol altına almak demektir. Müstağni davranma ve başkalarına el açmama manalarını da içeren **iffet**, düşünce namusundan meslek ahlakına kadar uzanan geniş bir çerçevede ele alınmaktadır.

Kur'ân-ı Kerim, iman edenlerin hayalî ve iffetine düşkün kimseler olduklarını nazara vermiş, iffetli yaşamının mükâfatı olarak Allah'ın mağfiretini ve âhîret sürprizlerini müjdelemiştir. Mevzunun önemine binaen kadınları ve erkekleri ayrı ayrı zikrederek, bütün müminlere iffetli olmalarını ve iffetsizlik için bir giriş kapısı sayılan harama nazardan kaçınmalarını emir buyurmuştur. Ayrıca, Hazreti Yusuf ve Hazreti Meryem gibi iffet âbidelerini misal vererek haya ve ismet ufkunu göstermiştir. Hazreti Yusuf (aleyhisselam), vezirin hanımından gelen günah daveti

karşısında, “Ya Rabbî! Onların beni çağırdıkları şeydense, zindana girmeyi yeğlerim. Eğer Sen inayetle beni onların tuzaklarından korumazsan, bir cahillik edip onlara meyletmekten korkarım.” diyerek iffetine toz kondurmaktansa senelerce zindanda kalmayı göze almış ve kıyamete kadar gelecek bütün ehl-i iffete örnek bir haya misali olmuştur. (*Yûsuf sûresi, 12/33*)

Cenab-ı Allah’ın, “İffet ve namusunu gerektiği gibi koruyan (Meryem’i) de an. Biz ona ruhumuzdan üfledik hem onu hem oğlunu cümle âlem için (kudretimizin) bir delili kıldık” diyerek yücelttiği Hazreti Meryem de, bütün insanlık için tam bir iffet örneğidir. (*Enbiyâ sûresi, 21/91*)

İslâm’ın, iffetimizi koruma adına koyduğu disiplinler vardır. Bu disiplinler bir yönüyle bizim için birer bariyer, sınır ve perde gibidir.

Kur’ân-ı Kerim ve Sünnet-i Sahîha, günahlara giden yolları baştan kapatmıştır. Zina büyük bir günahdır. Harama nazar da bu günaha giden kapıyı araladığı için günahdır ve yasaklanmıştır. Kur’ân, bazı günahları doğrudan yasakladığı gibi bazıları hakkında da “Onlara yaklaşmayın (bile)!” ifadesiyle uyarıda bulunur. O, müminlere “Zinaya yaklaşmayın!”, (*İsrâ sûresi, 17/32*) şeklinde seslenmekte ve neticede günaha götürebilecek atmosferden uzak durmayı emretmektedir.

Allah Resûlü, harama bakışı şeytanın zehirli oku olarak tavsif buyururlar. (*et-Taberânî, el-Mu’cemü’l-kebîr 10/173; el-Hâkim, el-Müstedrek 4/349*) Bir şeytanî ok gelip hayalimize çarptığı zaman mümkünse derhal ondan uzaklaşmalı ve zihnimizde meydana gelen yırtığı vakit geçirmeden dikmeye çalışmalıyız.

O ok, daha derinlere nüfuz etmeden ve aldığımız yara bizi öldürecek seviyeye ulaşmadan **iradenin hakkını verip** hemen güvenli bir limana sığınmalıyız.

Hadislerde; gözün bakacağı, ayağın ona doğru yürüyeceği, elin tutacağı ve belli bir noktaya ulaşan haramdan sonra insanın artık geriye dönmesinin mümkün olmayacağına dikkat çekilmekte ve bundan dolayı insanın bu tür olumsuz ve kirli hayallere daldığında, hemen geriye dönmesi tavsiye buyrulmaktadır. Harama nazar, önü alınabilecek ve iradeyle kaçınılabilecek bir tehlikedir. Gözümüzü kapatmaya irade gücünüz yeter. Fakat nazarımızı haramdan çevirmezsek geriye dönme ihtimalimiz azalır. **“İsyan deryasına yelken açmışam, kenara çıkmaya koymuyor beni.”** sözünde ifade edildiği gibi, insan bazen öyle bir akıntıya kapılır ki, yaptıklarına pişman olup artık o durumdan kurtulmak istese de, bir daha geriye dönemeyebilir.

Hadiste, **“Şüpheli şeylerden sakınan kimsenin dinini ve ırzını korumuş olacağı.”** ifade edilir. (*Buhârî, İman 39*) Şüpheli alanlara girme, mayınlı bir yerde dolaşma gibidir. Orada dolaşan bir insan ise, her an bir patlamaya kurban gidebilir.

Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem) bir yerde: **“Sakın bir erkek, yanında mahremi olmadıkça yabancı bir kadınla yalnız kalmasin.”** Buyuruyor. (*Buhari, Nikâh 111*)

Bir başka hadis-i şerifte de Resûl-i Ekrem Efendimiz; **“Ey erkekler! Başta siz başkalarının hanımlarına karşı iffet ve ismetinizi koruyun ki, sizin hanımlarınız da başka erkeklere karşı iffetlerini korumuş olsunlar.”** uyarısında bulunmaktadır.

İnsanlar yaptıkları amellerin karşılığını umumiyet itibarıyla kendi cinsinden görürler. Biz, başkalarına hüsnüzanda bulunursak, onlar da bizim hakkımızda hüsnüzan ederler. Biz

insanlara iyilik ve ihsanda bulunursak, onlar da iyilik ve ihsanla bize karşılık verirler. **Çünkü bizim iyiliğiniz onlardaki iyilik duygusunu tetiklemeye bir vesiledir.**

Son bir hususta; bir insanda olumsuz his, arzu ve temayül ne kadar güçlüyse, bu durum karşısında o, **Rabbine sığınıp iradesinin hakkını verirse**, Allah (celle celâluhu) o insana, o handikapları aşması istikametinde lütuflarını katlayarak ihsan eder ve o insanı alır rampadaki füzeye binmiş gibi, dikey bir yükselişle velilik ufkuna ulaştırır.

İnsan eşref-i mahlûkattır. Dolayısıyla onun, iffet ve ismet sahibi olma noktasında **akıl, mantık ve fetanetini kullanması çok önemlidir.** Bu açıdan kendi iffetlerine toz kondurmak istemeyen insanlar başkalarının iffetlerine karşı da dikkatli olmalıdırlar. Zaten umumi bir perspektiften meseleye baktığımızda, emniyet ve selametın temsilcisi bir mü'minin, kendi ırz ve namusunu koruma mevzuunda gösterdiği hassasiyeti, başkalarının ırz ve namuslarını koruma mevzuunda da göstermesi gerektiği anlaşılır.

Dolayısıyla böyle bir dönemde, bu akıntıyı tersine çevirecek kerametvari tavırlara, bu tavırları sergileyebilecek irade kahramanlarına ihtiyaç vardır. Eğer bu mevzuda İslâm'ın koyduğu disiplinlere riayet edilmez ve bu konuda prensip sahibi olunmazsa herkes, aynı tehlikeyle karşı karşıya demektir.

Rabbim, genciyle, yaşını başını almış efradıyla, hiç kimseyi iffetsizlik bataklığına düşürüp mahcup etmesin. Eğer düştülerse, onlara düştükleri bu mahcubiyetten sıyrılma yolları ihsan buyursun.